

Advies

B&W	15-01-2019
Raadscommissie	5/6-02-2019
Gemeenteraad	27-02-2019

Portefeuillehouder	J. Vlaming
--------------------	------------

Uitvoeren Beleid Voorschoolse Educatie vanaf 2019

Gemeenten spelen een belangrijke rol bij het signaleren en bestrijden van onderwijsachterstanden. Door vroeg in te zetten op ondersteunende educatie bij jonge kinderen worden deze onderwijsachterstanden zo veel mogelijk voorkomen. De gemeente Texel heeft hier in nauw overleg met samenwerkingspartners een beleidsplan voor opgesteld, de Nota Voorschoolse Educatie. Deze wordt ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Doelenboom

Programma	2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Maatschappelijk doel	2.5.	Texelse jeugd veilig en gezond op laten groeien
Beleidsdoel	2.5.1	Jeugd ontwikkelkansen bieden

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De Nota Voorschoolse Educatie vast te stellen

Toelichting

Met de Nota Voorschoolse Educatie wordt het beleid ten aanzien van het voorkomen van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen vastgesteld. Het opstellen van het VE beleid en het samenbrengen van organisaties die zich bezig houden met het aanbod van voor- en voorschoolse educatie valt binnen de wettelijke taken van de gemeente Texel. Met de samenwerkingspartners, zoals het onderwijs, de kinderopvang, het Samenwerkingsverband en het consultatiebureau, zijn concrete afspraken gemaakt over het begeleiden en volgen van kinderen tussen 2 en 7 jaar oud met kans op een onderwijsachterstand. Het deelnemen aan de extra benodigde educatie moet voor ieder kind/gezin beschikbaar zijn. Daarvoor zijn (financiële) maatregelen genomen die in deze nota zijn opgenomen.

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☒ Ja ☐ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Regie	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☐ Ja ☒ Nee
Belanghebbenden	☒ Ja ☐ Nee
Zaaknummer	1676528

Bijlagen

1. Nota Voorschoolse Educatie

Uitvoeren Beleid Voorschoolse Educatie vanaf 2019

Samenvatting

De gemeente Texel vindt het belangrijk dat er zo min mogelijk kinderen met een (taal)achterstand in groep drie van het basisonderwijs instromen. Daarom zijn er bindende afspraken gemaakt met het consultatiebureau, de kinderopvang en het onderwijs. Deze afspraken leiden ertoe dat jonge kinderen waarbij kans is op een taal- of ontwikkelachterstand zo vroeg mogelijk gebruik kunnen maken van een extra educatief aanbod op de peuteropvang/kinderdagverblijf en de kleuterklassen van het basisonderwijs. Dit aanbod voorkomt dat kinderen die door hun opvoeding, achtergrond of omgeving onvoldoende voorbereid zijn op het leren op school een verhoogd risico lopen op taal- of andere onderwijsachterstanden in hun verdere schoolperiode. Om deelname aan deze extra Voorschoolse Educatie (VE) voor elk kind mogelijk te maken heeft de gemeente Texel sinds enkele jaren een financiële tegemoetkoming vastgesteld voor aanbieders van kinderopvang.

Het VE beleid draagt bij aan het bereiken van de gemeentelijke doelen en de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van Voorschoolse Educatie.

Uitvoeren Beleid Voorschoolse Educatie vanaf 2019

Argumenten tot advies

De gemeente Texel geeft met de Nota Voorschoolse Educatie verder uitvoering aan de 'Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie' (Wet OKE) en de recente wijzigingen op deze wet. Het doel van deze wet is om de (taal)ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren en de kwaliteit van de peuterspeelzalen te verbeteren.

Het kabinet investeert de komende jaren extra in het gericht vergroten van onderwijskansen, waaronder de voorschoolse educatie. Er worden hogere kwaliteitseisen gesteld aan de educatief medewerkers en de groepen op kinderdagverblijven worden verkleind. Ook gaat het minimum aantal uren Voorschoolse Educatie (VE) per kind omhoog: vanaf 2020 ontvangen kinderen geen 10-12 uur, maar 16 uur VE.

Vanaf 2019 ontvangt de gemeente een specifieke uitkering voor de aanpak van onderwijsachterstanden. Voor de besteding van deze achterstandsgelden moeten volgens de Wet op het primair onderwijs afspraken gemaakt worden met het onderwijs, het Samenwerkingsverband en de aanbieders van kinderopvang. Hier liggen mogelijk kansen voor het versterken van de Voorschoolse Educatie.

De Nota Voorschoolse Educatie legt de huidige uitvoering van de Voorschoolse Educatie formeel vast. De afspraken met de samenwerkingspartners zijn gemaakt en ieders verantwoordelijkheden benoemd. De mogelijke gevolgen van de extra investering van het kabinet zijn in kaart gebracht. Door deze nota wordt duidelijk waar de uitdagingen liggen en hoe deze, mogelijk ook financieel, aangepakt kunnen worden. De effectieve uitvoering van Voorschoolse Educatie wordt zo een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Hiermee kunnen we de doelen bereiken dat zo min mogelijk kinderen met een taalachterstand in het basisonderwijs starten en dat er zo veel mogelijk kinderen uit de doelgroep worden bereikt.

Alternatieven

Een alternatief is om deze nota niet vast te stellen. De huidige uitvoering van Voorschoolse Educatie wordt dan gewoon voortgezet. Nadeel is dat de afspraken met de samenwerkingspartners dan niet formeel zijn vastgelegd en dat partijen niet gehouden kunnen worden aan deze informele afspraken. Daarnaast is het lastig om de ontwikkelingen in het onderwijsachterstandenbeleid goed vorm te geven. Daarvoor zijn een nauwe samenwerking en gezamenlijk vastgestelde kaders noodzakelijk.

Consequenties van het advies

- Financieel

Kosten		
Structureel	2019 en verder	€ 41.819

Dekking			
Dekking	☒ Begroting/begrotingsbrief	☐ Halfjaarrapportage	☐ Jaarrekening

* Toelichting

De structurele kosten voor het kunnen uitvoeren van deze nota bestaan uit bijdragen aan organisatie voor kinderopvang voor de uitvoering van VE, toeleiding naar VE door de GGD (consultatiebureau) en de uitvoering van VE door KopGroep Bibliotheken. Deze kosten zijn al structureel begroot voor 2019 en verder en bedragen tezamen € 41.819. Deze kosten zijn reeds bestaand en worden al enkele jaren gemaakt en zijn daardoor al structureel in de begroting opgenomen.

De financiële consequenties vanaf 2020 zijn nog niet bekend. Met name de kosten voor de versterking van ouderparticipatie en de wettelijke voorbereiding van het aantal VE uren brengen naar verwachting

een kostenstijging met zich mee. De extra inkomsten voor het onderwijsachterstandenbeleid kunnen mogelijk (deels) worden ingezet om deze kostenstijging op te vangen. Hiervoor moeten eerst afspraken gemaakt worden met het onderwijs, de kinderdagverblijven en het Samenwerkingsverband. Deze afspraken maken deel uit van de lokale 'Agenda Onderwijs en Zorg' die vanaf 2019 vorm krijgt.

- **Beleidsmatige consequenties**

Indien de Nota wordt vastgesteld moet verder vorm gegeven worden aan de ontwikkelingen in de Voorschoolse Educatie. Er volgt frequenter overleg met de samenwerkingspartners en er wordt getoetst op naleving van de afspraken.

Intern en extern worden afspraken gemaakt over de verdeling van de onderwijsachterstandsgelden. Dit is een aandachtspunt in de lokale 'Agenda Onderwijs en Zorg'.

Belanghebbenden

- **Externe belanghebbenden**

Deze Nota is tot stand gekomen in samenwerking met:

- Vertegenwoordigers uit het onderwijs op Texel
- Directeur van het Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland
- Vertegenwoordigers aanbieders kinder-/peuteropvang op Texel
- Jeugdarts en -verpleegkundige van de GGD (consultatiebureau)
- Klantmanagers Sociaal Team Texel

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE)
- Wet Kinderopvang (combinatie zorg/arbeid vergemakkelijken en de kwaliteit van de kinderopvang waarborgen, art. 150a en b, art 161 lid 2)
- Wet op het primair onderwijs (zorgplicht art. 40 lid 4, ontwikkelingsperspectief art. 40a, Samenwerkingsverband, art. 40a)
- Wet op het onderwijstoezicht
- Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Gezien de wettelijke taak voor gemeenten om per week minimaal 10 uur (met in 2020 een uitbreiding naar 16 uur) VE aan te bieden, geeft de Wet OKE gemeenten de regie over de realisatie van dit voorschoolse aanbod. Hiertoe worden alle betrokken organisaties verplicht om afspraken te maken én die na te komen. Daarnaast was er vanuit het onderwijs, de kinderopvang, het consultatiebureau en het Samenwerkingsverband ook de wens om concrete onderlinge afspraken te maken om VE zo effectief mogelijk uit te voeren. Er was nog geen formeel VE beleid, maar hier bleek wel behoefte aan. Als organisaties beter samenwerken, jonge kinderen op tijd naar VE worden geleid en er gewerkt wordt met een adequate overdracht en goed volgsysteem wordt de kans op onderwijsachterstanden verkleind.

In oktober 2013 heeft de gemeenteraad de beleidsnota 'Stelsel voorschoolse voorzieningen' vastgesteld. In deze nota is beschreven hoe een integraal aanbod voor Texelse peuters georganiseerd wordt. Deze nota is de basis geweest voor de harmonisatie van peuterspeelzalen naar peuteropvang. Daarnaast bevatte de nota voorstellen voor de bekostiging van voorschoolse voorzieningen. De 'Verordening tegemoetkoming kosten voorschoolse voorzieningen' is tegelijkertijd met deze nota vastgesteld en regelt de tegemoetkoming aan organisaties voor kinderopvang voor VE: ouders van kinderen die VE ontvangen, betalen hiervoor een lagere ouderbijdrage. De organisaties voor kinderopvang worden hiervoor gecompenseerd en ontvangen tevens een bijdrage ten behoeve van onder andere opleiding en ontwikkeling. Hiermee blijft VE voor alle gezinnen betaalbaar en kunnen de kinderopvangorganisaties aan de kwaliteitseisen voldoen. Jaarlijks stelt het college de tarieven voor kinderopvang en de hoogte van de tegemoetkoming vast.